
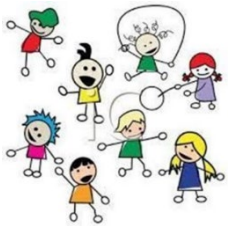

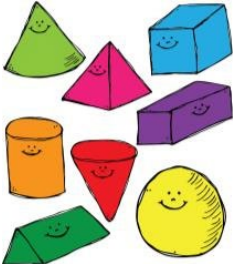

PROGRESJONSPLAN STUDENTBARNEHAGENE

	1 – 3 år Jeg...	2 - 4 år Jeg...	3 - 7 år Jeg...
<p>Kommunikasjon, språk og tekst</p> 	<p>-får erfaring med pekebøker, bildebøker og ulike fortellinger og eventyr.</p> <p>-får hjelp til å sette ord på inntrykk, følelser og opplevelser.</p> <p>-kommuniserer ønsker og behov ved hjelp av nonverbal kommunikasjon. Øver på å snakke i 2-3ords setninger.</p> <p>-opplever glede med rytme, lyder og sang.</p> <p>-får begynnende forståelse for at det finnes mange språk.</p> <p>-begynner å bruke språket i lek og hverdagsituasjoner.</p> <p>-får førstehåndserfaring gjennom å se og lytte i miljøet (konkreter, tall, bokstaver, bilder, tegn til tale).</p> <p>-får begynnende forståelse for å følge enkle instruksjoner.</p>	<p>-blir lest for, følger med på bilder og etterspør lesing av bøker, eventyr og fortellinger.</p> <p>-øver på å uttrykke verbalt og kroppslig mine meninger og følelser.</p> <p>-øver på å bruke 3- 4ords setninger i samtale, og får støtte i lek og konfliktsituasjoner.</p> <p>-lytter til lyder og rytme i språket og øver på turtaking.</p> <p>-får erfaring med rim regler, sanger og musikk på ulike språk.</p> <p>-braker språket i samhandling og lek med andre.</p> <p>-får kjennskap til bokstaver, både visuelt og digitalt.</p> <p>-får kjennskap til ulike begreper og enkle preposisjoner.</p>	<p>-øver på å lytte til historier uten bildestøtte og fortsettelsesbøker.</p> <p>-får erfaring med å løse konflikter og håndtere følelser.</p> <p>-braker hele setninger, øver på å leke med språket, rim og regler.</p> <p>-kan rim, regler og sanger samt øver på å lage egne fortellinger og sanger.</p> <p>-jeg synger og utforsker ulike språk.</p> <p>-viser evne til å samarbeide, løse problemer og forhandle i leken.</p> <p>-utforsker lekeskriving og kan gjenkjenne egne bokstaver og øver på å skrive navnet.</p> <p>-øver på å argumentere, skille mellom fortid og nåtid, og tar hensyn til andre.</p>
<p>Kropp, bevegelse, mat og helse</p> 	<p>-opplever glede gjennom fysisk aktivitet og varierte sanseinntrykk. Øver på å krabbe, gå, klatre, hoppe, stable, bygge, rive og bevege seg i ulendt terreng.</p> <p>-får erfaring med finmotoriske aktiviteter som plastelina, maling, sand, snø, stabling, tegning m.m.</p> <p>-øver meg på å vurdere risiko, som å klatre opp og ned av stolen og gå i trapper.</p>	<p>-braker kroppen aktivt inne og ute i naturen, og opplever gleden ved det. Øver på å sykle, klatre, gå på ski, åle, stupe kråke, slå hjul.</p> <p>-øver på finmotoriske aktiviteter som klippe, lime, perle, forme, tegne.</p> <p>-deltar på lengre turer, uansett vær og årstid.</p>	<p>-tar initiativ til kroppslig lek og utfordrer meg selv fysisk. Øver på å hinke, hoppe, parad, hinderløype, skilek, ballspill, bevegelsesleker.</p> <p>-videreutvikler mine finmotoriske evner f.eks. å beherske blyantgrepet.</p> <p>-deltar på lengre turer og er med på å pakke egen sekk.</p>

	<p>-øver på selvhjelpsferdigheter i hverdagen, henter matboks, rydder, tar av klær.</p> <p>-får støtte til å stå i egne følelser og utfordringer. Får kjennskap til kroppen min. Blir kjent med egne grenser og si stopp.</p> <p>-får erfare ulike smaker, konsistenser og teksturer i mat. Opplever glede og felleskap rundt måltid.</p> <p>-introdueres for daglige rutiner som hygiene, måltid og hvile.</p> <p>-får en gryende kjennskap til enkle trafikkregler gjennom turer i nærområdet.</p>	<p>-videreutvikler selvhjelpsferdigheter som av og påkledning og å finne frem det jeg ønsker eller trenger.</p> <p>-lærer om min kropp, egne grenser og andres kropp og deres grenser.</p> <p>-er med på å lage mat som å kutte grønnsaker, måle opp og røre.</p> <p>-har forståelse for grunnleggende hygiene og nødvendigheten av hvile.</p> <p>-får erfaring med trafikkregler og hvordan ferdes trygt i trafikken.</p>	<p>-er selvhjulpen i av og påkledning og spør om hjelp til det jeg selv ikke klarer (glidelås, knapper)</p> <p>-øver på å stå i utfordringer og ta andres perspektiv. Lærer om følelser, gode og vonde hemmeligheter, hva som er min kropp, mine rettigheter og hva andre kan og ikke kan gjøre.</p> <p>-kjenner til hvor maten kommer fra og er med på å lage enkel mat selv.</p> <p>-øver på å bli selvstendig på toalettbesøk. Tar hensyn til kroppens behov.</p> <p>-kjenner til hvordan man opptrer trygt i trafikken.</p>
<p>Kunst, kultur og kreativitet</p> 	<p>-får førstehåndserfaring med sang, musikk, instrumenter, dans og opplever sanselige aktiviteter.</p> <p>-får oppleve dramatisering med dukketeater, figurer, personal i roller, utkledding.</p> <p>-får oppleve ulike kulturarrangement i barnehagen.</p> <p>-får førstehåndserfaring med formingsmateriell og teknikker.</p>	<p>-kommer med innspill og ønsker i forhold til musikk, drama og bevegelse som jeg deltar på. Får erfaring i å bruke instrumenter.</p> <p>-får være med på dramatisering og er med på å lage rekvisitter/kostymer.</p> <p>-får oppleve ulike kulturarrangement utenfor barnehagen.</p> <p>-deltar på ulike formingsaktiviteter.</p> <p>-får førstehåndserfaring med digitale verktøy for bruk i estetiske fag.</p>	<p>-får mulighet til å bruke kroppen til å uttrykke meg gjennom musikk og dans. Jeg kan følge en koreografi (eks. Blime dansen). Bruker musikkinstrumenter.</p> <p>-får øve meg på å ta regi på en dramatisering og kommer selv med innspill.</p> <p>-lar meg inspirere av kulturelle opplevelser til kreativ utfoldelse.</p> <p>-prøver ut ulike materialer, teknikker og metoder. Skaper egne uttrykk.</p> <p>-får bruke ulike teknikker, materialer, verktøy og teknologi til å uttrykke meg estetisk. F.eks. skape film og digitale fortellinger.</p>

<p>Natur, miljø og teknologi</p> 	<p>-opplever undring over naturens mangfoldighet.</p> <p>-får erfaring med ulike naturmaterialer som jeg kan utforske både inne og ute.</p> <p>-får erfaring med planting, høsting og spising.</p> <p>-har en begynnende forståelse for dyr og dyreliv.</p>	<p>-får kjennskap til skiftningene i naturen gjennom årstidenes gang.</p> <p>-får forske og eksperimentere, studere og iaktta planter, fugler, dyr, insekter m.m.</p> <p>-får kjennskap til bærekraft og hvordan ta vare på naturen.</p> <p>-har kunnskap om vanlige husdyr og dyr i naturen.</p> <p>-få muligheten til å ta bilder, ta opp lyd med mikrofon, diktafon eller lpad.</p> <p>-bruker teknologien til å søke kunnskap.</p>	<p>-lærer om naturfenomener som nordlys, mørketid, sola sin tilbakekomst, midnattssol.</p> <p>-får erfaringer med naturfagene fysikk, kjemi og biologi.</p> <p>-utvikler gode holdninger og respekt for naturen gjennom sporløs adferd.</p> <p>-har kunnskap og forståelse for bruk av dyr som husdyr og dyrets betydning i næringskjeden</p> <p>-får erfaring med å bruke kart analogt og digitalt.</p> <p>-blir kjent med å søke på internett og lærer om kildekritikk og nettvett.</p>
<p>Antall, rom og form</p> 	<p>-får førstehåndserfaring med tall og mengde.</p> <p>-får erfaringer med ulike former, størrelser og farger.</p> <p>-sanser med kroppen for å bli kjent med rommet og omgivelsene.</p> <p>-blir kjent med dagsrytmen i barnehagen.</p>	<p>-får en begynnende forståelse for mengde og har kjennskap til tallrekka.</p> <p>-blir kjent med matematiske begreper og utforsker ulike former og mønster.</p> <p>-får et romlig språk og forståelse gjennom konstruksjonslek og bevegelsesleker.</p> <p>-får en begynnende forståelse for tid.</p>	<p>- bruker tall, telling, deling og begreper i forhold til mengde, form og størrelse.</p> <p>-kan sortere og kategorisere og bruke over- og underbegreper.</p> <p>-kan orientere meg i enkle kart over nærmiljøet og kjenne til verdenskartet.</p> <p>-kjenner til kalenderen og årets gang, klokke og tid.</p>
<p>Etikk, religion og filosofi</p> 	<p>-får erfare å være en del av en større gruppe</p> <p>-får kjennskap til empati, og det å være god mot andre.</p> <p>-opplever meg sett, hørt og forstått.</p>	<p>-deltar aktivt i gruppa og kan vise hensyn til andre</p> <p>-ser egne og andres følelser og behov, og hjelper andre.</p> <p>- får forståelse for at det finnes mange ulike måter</p>	<p>-har forståelse for at det jeg sier og gjør har betydning for andre.</p> <p>-forstår at det jeg sier og gjør har betydning for andre. Jeg kan vise respekt og toleranse ovenfor andre.</p> <p>-forholder meg til at mennesker er forskjellige</p>

	<p>-blir introdusert for ulike kulturer, høytider og tradisjoner knyttet til mangfoldet i barnegruppa.</p> <p>-finner glede i samvær og samspill med andre barn.</p>	<p>å forstå ting på og å leve på.</p> <p>-tar del i ulike høytider som er representert i barnegruppa.</p> <p>-blir kjent med verden rundt meg ved å undres sammen med personalet.</p>	<p>og at det er bra for fellesskapet.</p> <p>-kjenner til at alle mennesker er forskjellige og har forskjellige forutsetninger, og viser respekt for det.</p> <p>-kan uttrykke tanker og være nysgjerrig på livet.</p>
<p>Nærmiljø og samfunn</p> 	<p>-blir kjent i barnegruppa, skaper tilhørighet til hverandre som gruppe.</p> <p>-blir kjent med barnehagens nærområde.</p> <p>-får oppleve nordnorsk og samisk kultur</p> <p>-får medvirke og påvirke min egen hverdag.</p> <p>-begynner å lære meg begreper og navn for å beskrive min egen familie.</p> <p>-deltar på markering av merkedager.</p> <p>-får erfaring med å ta hensyn til andre, og opplever like muligheter.</p>	<p>-blir kjent på tvers av avdelingene/basene i barnehagen, og erfarer at alle er viktige for fellesskapet.</p> <p>-blir kjent med byen vår.</p> <p>-blir kjent med aktiviteter som bygger på nordnorsk og samisk kultur.</p> <p>-får medvirke og påvirke i egen gruppe.</p> <p>-har forståelse for at andre barn på avdelingene/basene også har en familie.</p> <p>-kan selv være med å forberede, og markere merkedager.</p> <p>-får erfaring med at andre er like mye verdt, og får delta i fellesskapet.</p>	<p>-kjenner barnehagens nærmiljø og samfunnsinstitusjoner.</p> <p>-vet at jeg bor nord i Norge, og at Norge er et av mange land i verden.</p> <p>-har en begynnende kjennskap til nasjonale minoriteter.</p> <p>-får være med å planlegge fremtidige aktiviteter og innhold.</p> <p>-får kjennskap til ulike familiekonstellasjoner.</p> <p>-har begynnende kjennskap til bakgrunnen for noen merkedager.</p> <p>- har en begynnende forståelse for barnekonvensjonen og menneskerettighetene.</p>
<p>Lek</p> 	<p>-får begynnende erfaring med lek- gjennom speiling, parallell lek og rollelek.</p> <p>-opplever positiv kontakt med andre barn.</p>	<p>-mestrer ulike typer lek sammen med andre barn. Behersker rollelek i mindre grupper.</p> <p>-tar initiativ til lek, og inviterer andre med. Medvirker og kommer med innspill i leken.</p>	<p>-lærer meg ulike typer regelleker. Kan fortsette en rollelek over flere sekvenser.</p> <p>-kan fordype meg i lek med andre barn over tid.</p>

	<p>-lærer turtaking.</p> <p>-opplever humor, tull, tøys, glede, spenning og engasjement gjennom leken.</p> <p>-er nysgjerrig og utforsker leker og lekemiljøene jeg blir presentert for.</p> <p>-får erfaring og opplevelser av ulike lekeroller fra andre barn og ansatte.</p>	<p>-lærer å følge regler i lek, og øver på gode adgangsstrategier i lek.</p> <p>-er med på å skape humor, tull, tøys og glede gjennom leken.</p> <p>-kan uttrykke hvordan jeg vil at lekemiljøet på avdelingen/basen skal være.</p> <p>- prøver ut ulike roller gjennom lek og får en forståelse for meg selv og verden rundt meg.</p>	<p>-lærer å følge sosiale spilleregler.</p> <p>-opplever fortsatt magi, glede, spenning og engasjement gjennom leken.</p> <p>-kan planlegge og lage egne lekemiljø sammen med andre barn.</p> <p>-øver på å ta andres perspektiv og være fleksibel i leken.</p>
<p>Sosial utvikling</p> 	<p>-opplever glede av å være en del av en gruppe.</p> <p>-kan ta initiativ til kontakt med andre.</p> <p>-får erfaring med å ta imot hjelp, og kunne hjelpe andre.</p> <p>-får erfaring med å dele med andre.</p> <p>-får erfaring på å følge regler og beskjeder.</p> <p>-får en begynnende interesse for samhandling med andre.</p> <p>-får begynnende erfaring med vennskap.</p>	<p>-tør å uttrykke tanker og ideer for andre.</p> <p>-bygger relasjoner med andre.</p> <p>-øver på å hjelpe andre.</p> <p>-øver på å dele.</p> <p>-øver på å følge regler og beskjeder.</p> <p>-øver på å utsette egne behov og vente på tur der det kreves.</p> <p>-øver på å være en god venn.</p>	<p>-tør å uttrykke tanker og ideer foran en større gruppe.</p> <p>-klarer å opprettholde gode relasjoner over tid.</p> <p>-tar initiativ til å hjelpe andre.</p> <p>-har en forståelse av rettferdighet og det å kunne dele med andre.</p> <p>-har en forståelse for regler og hvorfor det er viktig å følge beskjeder.</p> <p>-kan hevde meg selv og mine meninger, lytte til andre og ta ordet i en gruppe.</p> <p>- kan holde på vennskap over tid, og knytte vennskap på tvers av avdelingene/basene.</p>